

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD - 7:48	Minneapolis, MN - 8:09
Brooklyn, NY - 7:41	Miami, FL - 7:37
Chicago, IL - 7:36	Monsey, NY - 7:42
Houston, Texas - 7:45	Montreal, Quebec - 7:51
Johannesburg, S. Africa - 5:14	Passaic, NJ - 7:42
Lakewood/Deal, NJ - 7:40	Toronto, Ontario - 8:10
London, UK - 8:19	Yerushalayim - 6:48
Los Angeles, CA - 7:24	Zurich, Switzerland - 8:28

בשבילי הפרשה

ישיבת מיר ירושלים

גיליון שבועי לתלמידי, בוגרי וידידי ישיבת מיר

פרשת בהר-בחוקותי, תשפ"ו

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

ואפו עשר נשים לחמכם

בהלכות בציעת הפת ע' סנה' ק"ב ע"ב ששאל
מנשה לרב אשי על מה בוצע, ואמר מנשה מהיכא
דקרים בישולא וכו'.

(ולענין הלכה דקרים בישולא ע' ב"י ורמ"א קס"ז
א'. וע"ש לדין יחתוך מהצד כדי שיהא בכלל
הבציעה העליון והתחתון. ומבואר שם לחתוך
עליון ותחתון יחד.

וע' כפה"ח החתך לפני המוציא יהא מלמטה
שיהא נראה כשלם, אבל הביאו בשם קיצור שו"ע
מ"א ג' לעשות כמו טבעת סביב. ויש להעיר כי
בלא"ה החתך אח"כ מן הצד, ולכא' שם יעשה
החתך מעיקרא. וכנראה כי חתך כטבעת מקיל
על החתיכה אח"כ מכל הצדדים.

וע' שו"ע קס"ז א' שלא לבצוע גדול משום
רעבתנות, ושו"ע ק"ע ז' שלא יאכל לפיו מחתיכה
גדולה. וע"ש סי' קס"ז בשבת או אם יש אורחים
בוצע חתיכה גדולה.

וע' קצוה"ש ל"ז י"ב דהא דהקילו בשבת הוא
רק בדין דבציעה הראשונה, אבל בכדה"ש מביא
ממשמרת שלום בשם גדולים שנהגו לאכול ממש
מחתיכה גדולה, ויש שפי' כן גם בדעת המ"ב.

וישבתם לבטח בארצכם (כו, ה)

בתורת כהנים (בחוקותי א, א) דרשו: בארצכם
אתם יושבים לבטח, ואי אתם יושבים לבטח
חוצה לה.

באחת התקופות של מתח ודאגה מפני
הסכנות והמצב הבטחוני הרעוע בארץ
ישראל, היו אנשים שטענו שבחול"ל יותר
בטוח מאשר בא"י.

אמר אז מרן ראש הישיבה הגאון הרב נחום
פרצוביץ זצלה"ה שבחול"ל כתוב להיפך,

אם בחקותי תלכו (כו, ג)

בתורת כהנים: אם בחקותי תלכו - מולמד שהמקום מתאוה שיהא ישראל עמלין בתורה. וכן
הוא אומר 'לו עמי שומע לי ישראל בדרכי יהלכו, כמעט אויביהם אנעו ועל צריהם אשיב ידי',
ואומר (ישעי' מו, יח) 'לו הקשבת למצוותי ויהי כנהר שלומך וצדקתך כגלי הים ויהי כחול זרעך
וצאצאי מעיך כמעוותי לא יכרת ולא ישמד שמו מלפני', וכן הוא אומר (דברים ה, כו) 'מי יתן
והיה לבכם זה להם ליראה אותי... למען יטב להם ולבניהם לעולם'.

מפורש בתורת כהנים: לשון 'אם' לא נאמרה כתנאי, שאז המשמעות היא שהתורה ניתנה
כבחירה לאדם ויכול לומר אל תטיב עמנו ואל תענישנו. אלא 'אם' מלשון הלוואי, שהקב"ה
מתאוה שיהיו ישראל עמלין בתורה.

ביאור הדברים ע"פ הרמח"ל (דע"ת): "כי הקל הוא תכלית הטוב ודאי, וחוק הטוב להיטיב, וזה
מה שרצה ה' ית' לברוא נבראים כדי שיוכל להיטיב להם" - גם כאן אין טעם הבריאה לטובתנו,
וכאילו אנו יכולים לומר אל תטיב עמנו ואל תענישנו, אלא העולם נברא לכבוד ה' ית', להיטיב.

לא שייך באמת כלל כל השאלה למה ברא ה' ית' את הבריאה, צריכים אנו רק לידע מה הוא
הדבר שנברא ומה ההנהגה אחרי שנברא, אבל השאלה על מהות הדבר קודם שנברא זו שאלה
שטותית, אתה נברא ולא בורא, אתה וידיעותיך מתחילים מאחר בריאתך, אבל לפני בריאתך
אינך בורא ואיך תדע ותשיג, כי 'לו ידעת היית'... זה כאילו תשאל למה נברא האדם לילך ברגליו
ולא להיפך, כי ילך בראשו למטה ורגליו למעלה. כי כן חוק הבריאה, וכן חוק התורה, חוקה
חקקתי וגזירה גזרתי ואינך רשאי להרהר אחריו.

אנו אין לנו אלא רצונו ית', כך גזרה רצונו ויהי כן, אין לנו עסק במה שלפנים, אל לנו מעולם
לשאול למה רצה כך, אלא שאלתנו תהי' רק מה הוא רצונו ית', מה הוא הדבר שעשה רצונו ית'.

מרן המשגיח הגאון הרב ירוחם ליוואויץ זצלה"ה

הערות ותגובות בלשה"ק או באנגלית יתקבלו ברצון במייל
bishvileihalacha@themir.org

בביאור הבטחת התורה "וציית את ברכתי לכם בשנה השישית"

בצער, והם לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני. מה אלו שלא נבראו אלא לשמשני מתפרנסים שלא בצער, ואני שנבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער, אלא שהרעותי את מעצי וקיפחתי את פרנסתי, עכ"ד הגמ'.

וכוננת המימרא, דהרי כל הבעלי חיים מתפרנסים מידו של הקב"ה, כדברי הפסוק בתהלים פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון, וא"כ שואל האדם שמק"ו ראוי אני שיפרנסוני. וע"ז אמר שהרעותי את מעשי, דהיינו שע"י חטא עץ הדעת נענשתי בעונש של בזיעת אפיק, ולכן אני גרוע מהבע"ח.

ומעתה מבואר שפיר דכיון ששומר שביעית נפטר מגזירת בזיעת אפיק בשנה זו, אזי מן הדין מתפרנס ככל הברואים, ואי"צ לפרש דוציית את ברכתי הוא מתן שכר לשומרי שביעית, דאף בלא זה יספקו לו מהשמים להתפרנס, כיון שאינו בגזירת בזיעת אפיק. וזהו ענין וציית את ברכתי.

ולדרך זו יש לבאר דגם בשבת שאסור במלאכות, אזי נפטר האדם מגזירת בזיעת אפיק, וזהו שאמרו חז"ל שמונותיו של אדם קצובים לו חוץ מהוצאות שבת ויו"ט, דבזמנים אלו פטור מבזיעת אפיק, ולכן הוצאות שבת ויו"ט אינם על חשבוננו, כיון שאינו בגזירת בזיעת אפיק ביום זה.

ומעתה יתבאר דברי הספורנו בתחילת הפרשה (פסוק ב) ושבתה הארץ שבת לד' וז"ל: "שתהיה כל השנה הבטלה מעבודת הארץ מוכנת לעבודתו, כמו שכיון בשבת בראשית באמרו (שמות כ, י) שבת לד' אלקיך", עכ"ל. וכוננתו שאחר שפטרה התורה את השומר שביעית מגזירת בזיעת אפיק, שוב חייב בשנה זו להיות שקוע בעבודת ד', שרק כשמוטל על האדם את גזירת בזיעת אפיק, אזי בזמן שעוסק במלאכתו לא יוכל להיות מוכן לעבודתו, אבל בשביעית וכן בכל שבת, שאין לאדם שום חיוב של בזיעת אפיק, אזי חייב כולו להיות לד' אלקיך, וכך הוא בשביעית לבעלי הקרקעות, וכך הוא לכל אדם בכל שבת, וכמוש"נ.

בביאור דברי חז"ל "אם בחוקותי תלכו - שתהיו עמלים בתורה"

אם בחוקותי תלכו וגו' (ויקרא כו, ג), וכתב רש"י יכול זה קיום המצוות כשהוא אומר ואת מצוותי תשמרו הרי קיום המצוות אמור הא מה אני מקיים אם בחוקותי תלכו שתהיו עמלים בתורה, עכ"ל. ודברי רש"י הוא מתו"כ, והרכיב דיברו בזה המפרשים, דמה הענין דתלוי הברכות והקללות בענין עמלות בתורה.

וענין הברכות התלויין בעמלות בתורה, נראה לבאר עפ"י דברי הרמב"ם בפ"ט מה"ל תשובה, שהקשה דכיון ששכר המצוות הוא חיי העולם הבא, א"כ מהו שכתוב בכל התורה אם תשמעו יגיע לכם ואם לא תשמעו יקרא אתכם, וכל אותן הדברים בעוה"ו. וכתב לבאר חז"ל: "הקב"ה נתן לנו תורה זו עץ החיים, וכל העושה כל הכתוב בה ויודעו דעה גמורה ונכונה, וזכה בה לחיי העוה"ב, ולפי גודל מעשיו וגודל חכמתו הוא וזכה, והבטיחנו בתורה שאם נעשה אותה בשמחה ובטובת נפש ונהגה בחכמתה תמיד, שייסיר ממנו כל הדברים המונעים אותנו מלעשותה, כגון חלי ומלחמה

וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסוף את תבואתנו, וציית את ברכתי לכם בשנה השישית ועשת את התבואה לשלש השנים (ויקרא כה, כ-כא). והיינו שכאן הבטיחה התורה שכרן של שומרי שביעית, שתתברך התבואה ותספיק לשלש שנים. וכבר העירו המפרשים דהרי אם יאמרו מה נאכל הרי חסר בבטחון, דדאגתם שמא לא יהיה מה לאכול הרי זה מצב של גרעון בבטחון, וא"כ למה יקבלו שכר של וציית את ברכתי. ופירשו דזה גופא אמרה תורה, דאף אם לא יהיו בעלי בטחון גמור, דהרי ישאלו מה נאכל, מ"מ יקבלו שכר של וציית את ברכתי, דהרי מ"מ שמרו שביעית.

והביאור לדרך זו, מצינו בספורנו שכתב לפרש על פסוק י"ט ואכלתם לשובע, וז"ל: "שהיה הפירות רבי המזון כענין שהיה בעומר שהיה מספיק לגדול כמו לקטן, כאמרם ז"ל אוכל קמעה ומתברך במעיו, ויספיקו פירות השישית גם לשביעית", עכ"ל. ובפסוק כ' וכי תאמרו מה נאכל, כתב וז"ל: "וכאשר יסופק זה אצלכם ולא תבטחו שיהיה המעט מספיק באיכות, ועשת את התבואה, באופן שתשבע עין מראות, ותראו שיספיק הכמות", עכ"ל.

וכוננתו דאכן אם לא ישאלו ולא יסתפקו ויבטחו באופן גמור, אזי תספיק תבואת שישית לשתי השנים בבחינת אוכל קמעה ומתברך במעיו. אבל אם תאמרו מה נאכל שלא תבטחו שיספיק קמעה, אזי יהיה מצב שתהיה יותר תבואה שתספיק גם לשביעית בלא המהלך של אוכל קמעה, דמהלך זה לא יהיה אצל מי שאינו בוטח שיהיה כן. וא"כ לדרך זו הכוונה וכי תאמרו, דכשלא תבטחו באופן גמור, אזי לא תהיו בבחינת אוכל קמעה ומתברך במעיו, כי אם שתצמח לכם כמות גדולה יותר בשישית שתספיק לשביעית, ללא המהלך של אוכל קמעה.

ונראה דיש לפרש את הפסוקים וכי תאמרו מה נאכל וכי וציית את ברכתי וכי באופן אחר, ושוב לא תיקשי הקושיא הנו"ל, והביאור דכוננת הפסוק וכי תאמרו מה נאכל הוא, דאחר שצייתה התורה לשבות בשביעית מעבודת הארץ, ישאל בעל הקרקעות המתפרנס מעבודת הארץ מה נאכל, וכוננתו לשאל דהרי נגזר על האדם בזיעת אפיק תאכל לחם, והאם בעלי הקרקע השובתים בשביעית יהיה מוטל עליהם לדאוג לפרנסתם באופן אחר, דהרי עבודת הקרקע נאסרה עליהם, ויצטרכו לדאוג להתפרנס באופן אחר. וזה כוננת שאלתם מה נאכל דהאם נצטרך לדאוג לפרנסה אחרת, דהרי יש גזירת בזיעת אפיק, ובזה באה התורה לומר וציית את ברכתי, דאכן כיון שאמרה תורה לשבות מעבודה בשביעית, שוב פטרה התורה את בעלי הקרקע מגזירת בזיעת אפיק תאכל לחם בשנה הזאת.

ולדרך זו מה שאמרה תורה וציית את ברכתי אינו משום שכר על הבטחון בשמיטת השדות, כי אם דכיון ששומרי שביעית אינם בגזירת בזיעת אפיק בשנה זו, הרי פרנסתם מובטחת להם כמו לכל יציר כפיו של הקב"ה שאינו בגזירת בזיעת אפיק, שדואגים לו מן השמים לפרנסה, וכדברי הגמ' הידועים סוף מסכת קידושין (פב ע"ב), תניא ר"ש בן אלעזר אומר מימי לא ראיתי צבי קיין וארי סבל ושועל חנוני והם מתפרנסים שלא

ובגוף דברי הרמב"ם שם בהל' ג' צ"ב בדבריו שכתב וז"ל: "אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו מקרה נקרית, הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים, ותוסיף הצרה צרות אחרות, הוא שכתוב בתורה והלכתם עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי, כלומר כשאביא עליכם צרה כדי שתשובו, אם תאמרו שהוא קרי אוסיף לכם חמת אותו קרי", עכ"ל.

ובדברי הרמב"ם דמי שאומר דבר זה ממנהג העולם אירע לנו ומצרה זו מקרה נקרית הרי זה דרך אכזריות, שמעתי מחכ"א להקשות, דהרי מי שאומר שהצרות באות במקרה הרי אינו מאמין בהשגחה פרטית, וא"כ הרי הוא כופר, ומהו שכתב הרמב"ם שזה דרך אכזריות, דהיינו שע"י שאינו מתעורר הוא אכזרי על עצמו, דהרי יענש אח"כ בעונש קשה יותר, ומשמע דאינו בכלל כופר, וצ"ע דמה טעם אינו בכלל כופר.

וליישב הקושיא נצטרך לבאר, דהאומר מקרה כוונתו לומר דאין כאן גזירה על הציבור, כי אם דכל יחיד שנענש יש לו את חשבונו הפרטי ונענש בהשגחה, אך לגבי הציבור יחשוב זה כמקרה, ואף דחלק מהציבור נענשו מ"מ יחשוב שאין זה ענין לציבור, וא"כ יבא לומר דאין כאן גזירה על הציבור, ונפ"מ שמי שלא נענש לא יראה צורך לשוב, דהרי אין זה עונש על הציבור שמחייב את כולם לשוב. וזהו שכתב הרמב"ם שמי שיאמר כן, אף שאינו כופר דהרי אינו כופר בהשגחה פרטית, אלא שאינו משים על לבו שיש כאן גזירה על הציבור, ולגבי הציבור חושב שזה מקרה, ואין כאן עונש על הציבור, בזה אומר הרמב"ם שאם יאמר כן הרי זה דרך אכזריות, כיון שגורם לעצמו ע"י צרות אחרות.

ובעצם דברי הרמב"ם נתבאר יסוד בהנהגת שמים, דמעוררים את הציבור לשוב ע"י צרות קלות, ואם לא מתעוררים אזי באים על הציבור צרות קשות יותר, וזהו דברי הכתוב תלכו בקרי, שלא תתעוררו מהצרה שתבוא עליכם, אז יוסיפו צרות קשות יותר, דשמיא ישובו ע"י. וזהו מאמר הכתוב ואם עד אלה לא תשמעו לי, ויספתי ליסרה אתכם שבע על חטאתיכם, דאם לא תתעוררו ממכות הראשונות, יוסיפו לכם עוד מכות דע"י אולי תשובו.

ולפי דברי רמב"ם אלו יתבאר דבר שיש לעורר, דמ"ט נקבע צום עשרה בטבת, דהרי הצומות נקבעו מפני הצרות שאירעו בהם כדברי הרמב"ם פ"ה תעניות, ובשלמא הצרות של שאר התעניות היה בעצם החורבן, י"ז בתמוז ות"ב וצום גדליה, אך י' בטבת היה רק תחילת המצור, וא"כ אין זה גוף החורבן, וא"כ מה ענין לדורות להזכיר יום זה.

ולפי הנ"ל יתבאר, דהזכרון לדורות בעשרה בטבת בא לעוררנו, שצריך להתעורר מיד שיש איזו צרה שהיא, דאם היו מתעוררים בעשרה בטבת היה נמנע החורבן, וא"כ לדורות עלינו לזכור יסוד זה, ולכן נזכר תחילת הצרה של החורבן ואף שאינו החורבן עצמו, דהרי כך היתה הנהגת שמים, שבתחילה סמך נבוכדנאצר על ירושלים כדי שישובו, ולו היו מתעוררים לשוב היה נמנע החורבן. ולקח זה עלינו ללמוד לדורות, דכל צרה שהיא צריך להתעורר ממנה, ויועיל זה שלא יבואו צרות אחרות.

ורעב וכיוצא בהם, וישפיע לנו כל הטובות המחזקים את ידינו לעשות את כל התורה, כגון שובע ושלוש ורבות כסף וזהב, כדי שלא נעסוק כל ימינו בדברים שהגוף צריך להם, אלא נשב פנויים ללמוד בחכמה ולעשות המצוה, כדי שנזכה לחיי העוה"ב, עכ"ל.

וביאור דברי הרמב"ם נראה, דפסוקי הברכות אף שהם עוסקין בעניני העוה"ז, אך אין זה כשכר אלא כדבריו שאם נעסוק בתורה ובחכמתה מסירים מאתנו את המפריעים לעשות את דברי התורה. וא"כ אין דברים אלו כשכר, אלא עד כמה שאדם עסוק בתורה נפטר מטרדות העוה"ז, דכל הטרדות הם מגזירת בזיעת אפיק, ואם יגע בתורה נפטר מגזירה זו. וכמה מאמרי חז"ל יש על דרך זה, כגון מאמר חז"ל שא"א לאדם בלא עמל ואשרי מי שעמלו בתורה, והכוונה שאם יעמול בתורה תתקיים גזירת בזיעת אפיק ע"י עמלו בתורה, ושוב יהיו חיי העולם הזה בהשקט ובטחה.

ויסוד זה מבואר גם בענין צנצנת המן דכששאלו בני ישראל לירמיהו מהיכן נתפרנס אם נעסוק בתורה, הראה להם צנצנת המן והוכיח דהרבה שלוחין למקום להכין מזון ליראיו. ולכאורה מאמר חז"ל זה צ"ב, דמה הוכיח מדור המדבר שמהם אינם בדרגת דור המדבר שראוי לפרנסם במן, ואם זה אינו סיבה, א"כ מה שאלו הרי זה כולם יודעים שביד הקב"ה לפרנס, והביאו הוא שבני ישראל שאלו הרי נגזר על האדם בזיעת אפיק תאכל לחם, וא"כ אם נעסוק בתורה איך נקיים את הגזירה, ואם לא נקיים הרי לא נוכל להתפרנס, דהרי כך נגזר שתהיה הפרנסה רק בזיעת אפיק. וזה ענה ירמיהו דכך היה לדור המדבר שניזונו ממן ואף שלא עסקו במלאכה המפרנסת, ועל כרחך שמקיימים בזיעת אפיק ע"י עמל התורה, ושוב מפרנסם הקב"ה בעצמו, כיון שאינם בגזירת בזיעת אפיק, דיוצאים ידי חובת עמל בעוה"ז ע"י עמל התורה.

אך דברי הרמב"ם ליישב ענין העונש הנוכח לרשעים לא יתיישב, דהרי בפרשתנו נזכר הצרות כעונש לרשעים, דהרי כתוב ואם תלכו עמי בקרי אז אלך עמכם בחמת קרי, וא"כ להדיא שמדובר כאן על עונשים, וא"כ האיך ניישב הקללות בפרשתנו.

ובזה נראה לבאר דבפרשתנו פרשת בחוקותי איירי בצרות הבאות על הציבור, דכן הוא לשון הפסוקים בלשון רבים, ומשא"כ בפרשת כי תבא דשם לשון הפסוקים הוא בלשון יחיד. וכן הוא משמעות דברי הרמב"ם בפ"א תעניות, שמדבר שם על צרות על הציבור, וע"ז הזכיר שם בה"ג את הפסוק בתוכחות של פרשתנו, והלכתם עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי.

ובזה נראה לבאר דצרות הבאות על הציבור הם כדברי הרמב"ם שם, שמטרתן שישובו הציבור בתשובה, ואם לא יחזרו אלא שיאמרו מקרה הוא לנו, אזי תוסיף הצרה צרות אחרות. וא"כ צרות הבאות על הציבור אינן עונש על העבירות, כי אם אופן לעורר את הציבור לשוב, וכן הוא הנהגת שמים שבאות צרות כדי לעורר לשוב, ואם לא ישובו אזי מוסיפים צרות, ואולי זה יעורר לשוב, וא"כ יוצא דהקללות של פרשתנו אינן עונשים, כי אם שמעוררין משמים לשוב ע"י הצרות שבאות על הציבור.

The Lessons of Lag BaOmer

Harav Hagaon Yaakov Moshe Katz Shlita

Lag BaOmer carries important messages for all of us for the whole year, and I would like to focus on two of them. One message is from the story of R' Shimon. The Gemara (Shabbos 33b) relates that once, he spoke derogatorily about the Romans, and someone told them what he had said. They set out to kill him, so he had to flee and hide for twelve years, and then an additional year, for a total of thirteen. Throughout that period, he sat and learned. And there is a very powerful lesson in that.

Earlier, R' Shimon was in the beis midrash, learning with hasmadah with his great talmidim, learning on the highest level. Suddenly, the Romans begin pursuing him, so he has to run away to a cave. Living in a cave is extremely difficult. What food did he have? Bukser. If you've ever tried it, you know how it tastes. He learned with his body buried in the ground. A person could lose himself in such challenging circumstances.

He could also think, "Hashem, why did You do this to me? I want to learn, I was shteiging, I was growing. Why are You putting me in such a difficult situation?" Indeed, the Gemara goes on to relate that when his father-in-law, R' Pinchas ben Yair, saw him and noticed how his skin was cracked from being in the ground, he started to cry. When his tears fell on R' Shimon's open wounds, R' Shimon screamed in pain, and R' Pinchas ben Yair lamented: אוי לי שראיתוך – woe to me that I saw you in such a state!

R' Shimon responded, אשריך שראיתני בכך שאילמלא, לא ראיתני בכך לא מצאת בי כך – it's precisely because of what I went through that I grew to become who I am now. Before I entered the cave, I would ask you a question, and you would offer twelve different answers. Now you ask me a question, and I offer twenty-four answers.

IT'S ALL IN THE AMEILUS

This is a profound message for all of us. It's great to learn under ideal circumstances, in a beis midrash, where you can sit and focus, but life has

so many surprises, so many things going on, so many distractions. When you learn with yegiah and amal, pushing yourself to learn — that's what makes you grow. This is expressed at the beginning of Parshas Bechukosai: Rashi explains that the words שתהיו עמלים בתורה, אמ בְּחֻקְתֵי תִלְכוּ mean, and the words לא תִשְׁמְעוּ לִי mean that you will not be עמלים בתורה.

The berachos result from ameilus baTorah, and the klalos come from a lack of ameilus baTorah.

We might think that ameilus baTorah is a maalah, a nice extra — "but I'm not there, I'm not a great tzaddik, I'm not a gadol hador." But אמ בְּחֻקְתֵי תִלְכוּ is addressed to every Yid. Regardless of who you are, you have a beautiful future that you're building when you toil in Torah, whether it's your own limud haTorah or your support of Torah. That brings all the berachos, in both Olam Hazei and Olam Haba: אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא.

But the opposite happens when people are not ameil baTorah, when they say, "Life is hard, I don't have time now. Maybe when I'm older." That causes a situation of אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, and all the klalos come from that.

That's the powerful lesson of R' Shimon: he faced a tremendous nisayon, and he turned it around, growing tremendously from it. We can see how strenuously he worked from his statement, recorded in the Gemara (Succah 45b): יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין. The Maharsha explains that this was due to the suffering he experienced in the cave.

We see that it was not easy for him. It was a tremendous effort for him, but he didn't give up and he did it. This is a tremendous lesson for all of us, to take those steps in life, to invest the effort and do what we have to do for Torah, for avodas Hashem. R' Shimon grew into a beautiful light — that's the ohr of Lag BaOmer.

It's the ohr of what a person can make of himself, of how he can grow. And that's a message for all of us in our own lives, that we should work hard and

put our ameilus into it. There are forty-nine klalos in Bechukosai, and through ameilus baTorah, a person removes himself from all the klalos of this world.

The Maharal and the Ramchal note that forty-nine is the sum of the gematria of the words tov (17) and kavod (32), as reflected in the Mishnah's teaching that אין טוב אלא תורה and אין כבוד אלא תורה. The more we realize that true kavod and true tov come from Torah – when we're machshiv it, and we therefore invest effort into learning and fulfilling the Torah, each person on his level – the more we're zocheh to so many berachos.

Just as Klal Yisrael triumphed over Amalek through their chizuk in Torah – as the Gemara says that the victory occurred because of the tinokos shel beis rabban who were learning Torah – the same is true in our generation. A person might think, what can I do to be mechazek Torah? Yet every moment of learning – as long as you're pushing yourself, you're trying to improve – is very precious to Hashem. Indeed, the Midrash teaches, at the beginning of Toras Kohanim, that Hakadosh Baruch Hu is תתאוה לעמילות בתורה. Why does Hakadosh Baruch Hu crave ameilus baTorah? Because that enables Him to bestow goodness upon all of humanity. He wants to give all of us all types of good, and the only way is through our ameilus baTorah.

STARTING ANEW

The other powerful lesson of Lag BaOmer relates to the aveilus of the Sefirah period. Soon, that aveilus will end, and we will move on to the next stage. The Chida notes that the reason Lag BaOmer is a Yom Tov is not just because R' Akiva's talmidim stopped dying. That wouldn't be a reason to rejoice; it would just mark the end of a tragedy. The Chida explains that the reason this day is a Yom Tov is that when R' Akiva's 24,000 talmidim died, he started over with five talmidim.

If you think about it, R' Akiva led the most prestigious yeshiva in the world – it was a top shiur, with 24,000 exceptional talmidim. When all that disappeared, he could have been ois mentch, and he could have given up. But instead of giving up, he went and taught five more talmidim, and those five talmidim

went on to fill the world with Torah. All the Torah we have is from his talmidim.

This yields us another important lesson. Often, a person thinks, "I'm older, I'm over the hill already, I should start something new? How can I possibly improve? How can I start shteiging in Torah?" We learn from here that it's never too late. That's the simchah, the Yom Tov of Lag BaOmer: that we can always grow, we can always change.

That's what Sefiras HaOmer is about. We can go from Yetzias Mitzrayim to become more Torah'dik, more connected on a deeper level. And this explains why Sefiras HaOmer is counted ממחרת השבת, from the day after Pesach. Pesach is called Shabbos here to convey that we can be "shovas" from our past – we can make that change. That's Sefiras HaOmer, and now is the time that is mesugal for this work.

Lag BaOmer is the Yom Tov when R' Akiva started teaching his new talmidim, and one of those talmidim, Reb Shimon, showed us how far a person can go. It should be a chizuk for all of us, that we should be able to grow and shteig together during this time, so that every one of us should be ameil and take on something to work on – to be ameil more in limud haTorah and chazarah, to say aloud what we learn, to strengthen ourselves in shemiras haTorah. And b'ezras Hashem, with these chizukim, the ohr of every individual should rise upward, and we should be zocheh to geulos and yeshuos.